[2019] 3 S.C.R. 400

ਆਰਿਸ਼ ਅਸਗਰ ਕੁਰੈਸ਼ੀ

ਬਨਾਮ

ਫਰੀਦ ਅਹਿਮਦ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2019 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 387)

ਫਰਵਰੀ 26, 2019

[ਆਰ.ਐਫ. ਨਰੀਮਨ ਅਤੇ ਵਿਨੀਤ ਸਰਨ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, 1973 - ਧਾਰਾ 340 - ਵਿਆਹੁਤਾ ਕਾਰਵਾਈ - ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ - ਦੋਸ਼ ਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਗ਼ਲਤ ਸਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਅਨੁਕੂਲ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ - ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਹੀ ਬਿਆਨ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਉਪਰੋਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਝੂਠਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 340 ਦੇ ਤਹਿਤ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਕਿਹਾ: ਕੁਝ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ- ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਸੁਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬੇਲੋੜੇ ਸਬੂਤ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਝੂਠਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ- ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਟੈਸਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਬੂਤ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ

ਵੇਖੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਯੋਗ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਕਿਹਾ ਕਿ: 1.1 ਕੁਝ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ- ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਸੁਚੇਤ ਤੌਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੀ ਤੁਲਨਾ ਗੈਰ-ਮਹਾਦੋਸ਼ ਯੋਗ ਸਬੂਤਾਂ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਗਲਤ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਟੈਸਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਬੂਤ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਿਤੀ 12.11.2011 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਦੋ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਅਯੋਗ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 30.11.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ ਤੋਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਜਿਨਸੀ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ

ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਸਿਰਫ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਦੋਵੇਂ ਆਧਾਰ ਧਾਰਾ 340 ਅਤੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (1)(b) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

400

XXXXXX

ਆਰਿਸ਼ ਅਸਗਰ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਫਰੀਦ ਅਹਿਮਦ ਕੁਰੈਸ਼ੀ 401

1.2 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਯੋਗ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 13] [409-F-H]

1.3 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਬਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰੇ 15, 16] [410-C-D]

XXXXXX

ਸਰਵਪੱਲੀ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ **2019 SCC ਆਨਲਾਈਨ SC 51 - ਵਿਲੱਖਣ।**

ਛੱਜੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਰਾਧੇ ਸ਼ਿਆਮ **(1971) 1 SCC 774: [1971] Suppl. SCR 172;** ਚੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ **(1982) 1 SCC 466;** ਆਰ.ਐਸ. ਸੁਜਾਤਾ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2011) 5 SCC 689: [2010] 14 SCR 227 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।**

ਕਰੁਣਾਕਰਨ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਵੀ. ਈਚਾਰਾ ਵਾਰੀਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰ **(1978) 1 SCC 18: [1978] 2 SCR 209;** ਗੋਆ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਜੋਸ ਮਾਰੀਆ ਐਲਬਰਟ ਵੇਲਜ਼ ਉਰਫ ਰਾਬਰਟ ਵੇਲਜ਼ **(2018) 11 SCC 659;** ਐਮ.ਐਸ. ਸ਼ਰੀਫ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ **AIR 1954 SC 397: [1954] SCR 1229;** ਪੇਰੂਮਲ ਬਨਾਮ ਜਾਨਕੀ **(2014) 5 SCC 377: [2014] 1 SCR 591;** ਐਚ. ਐਸ. ਬੇਦੀ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ **2015 SCC ਆਨਲਾਈਨ Del 9524 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।**

ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੇਸ ਹਵਾਲਾ		
[1971] Suppl. S.C.R. 172	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 7
(1982) 1 SCC 466	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 8
[2010] 14 SCR 227	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 9
[1978] 2 SCR 209	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 11
(2018) 11 SCC 659	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 13

[1954] SCR 1229	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 13
[2014] 1 SCR 591	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 14

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2019 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 387.

2017 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 728 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 07.03.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

XXXXXX

ਆਰਿਸ਼ ਅਸਗਰ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਫਰੀਦ ਅਹਿਮਦ ਕੁਰੈਸ਼ੀ 403

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪਾਂਡਾ, ਨੀਲ ਚੈਟਰਜੀ, ਦੇਬੇਸ਼ ਪਾਂਡਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਨਿਲੇਸ਼ ਓਝਾ, ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਆਰ. ਸੀ. ਸ਼ਰਮਾ, ਮਾਰੀਸ਼ ਪ੍ਰਾਵੀਰ ਸਹਾਏ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਆਰ. ਐਫ. ਨਰੀਮਨ, ਜੇ. 1. ਆਗਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ (Leave granted)

2. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 07.03.2018 ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 340 ਦੇ ਤਹਿਤ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ,

ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ।

3. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿਆਹੁਤਾ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ:

“8. ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੰਬਰ 1 ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਸੱਸ ਨਸੀਮ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਂ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨਾਲ ਸਮਝ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਦਖਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਨਾ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਕਿ ਸਨਾ ਦਾ ਮਾਹਿਮ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਸੀਮ ਸ਼ੇਖ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਬੰਧ ਸੀ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸਨ ਜੋ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਸਨਾ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਵਸੀਮ ਸ਼ੇਖ ਦੂਜੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਨਾ ਨੂੰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੰਬਰ 1 ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ।

11. 29 ਅਕਤੂਬਰ 2016 ਨੂੰ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੰਬਰ 1 ਸਨਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮਾਮੇ ਦੇ ਘਰੋਂ ਲੈਣ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਨਾ ਨੂੰ ਵਸੀਮ ਸ਼ੇਖ ਨਾਲ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖ ਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈਰਾਨ ਸੀ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੋਰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸ਼ਰੇਆਮ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ

ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਵਿਆਹ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਪ੍ਰਥਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ ਅਤੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਨਾ ਉਕਤ ਵਸੀਮ ਸ਼ੇਖ ਨਾਲ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਬਾਤ ਬੰਦ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਨਾ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ 2016 ਵਿੱਚ, ਸਨਾ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣਾ ਸਹੁਰਾ ਘਰ ਛੱਡ ਗਈ।"

XXXXXX

ਜਦੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਝੂਠੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਅਨੁਕੂਲ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 12.02.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ:

"ਦੋਸ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 323, 376(b), 377, 406, 498A, 504 ਅਤੇ 506 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 34 ਅਤੇ ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 4 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ 19-11-2017 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼-ਪੱਤਰ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 7 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਅਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਬਾਕੀ ਹਨ। ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਤੋਂ

ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਸਹੀ ਹਨ ਜਾਂ ਝੂਠੇ। ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 7 ਦਾ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਬਿਆਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਹੁਣ, ਬਿਆਨ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਿਰਫ, ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 340 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੀੜਤ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਅਜੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਬਿਨੈਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ।"

4. ਇਹੀ ਬਿਆਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਮਿਤੀ 24.11.2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਝੂਠੇ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 340 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 195(1)(b) ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਨਿਆਂਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 30.11.2017 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਸ਼ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

XXXXXX

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪਾਂਡਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਖੌਤੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁੱਢਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਝੂਠੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 30.11.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਵਜੋਂ ਝੂਠੇ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਣਉਚਿਤ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਸਿੱਟਾ ਆਖਰਕਾਰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ 12.02.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਕਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਸ਼ੁੱਧ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

6. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਨੀਲੇਸ਼ ਓਝਾ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦਮਨ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਗੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 8 ਅਤੇ 9 ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਦਲੀਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 12.02.2018 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਅਰਜ਼ੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਜਿੱਠਿਆ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਬਾਰਾ ਵੱਖਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 340 ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

XXXXXX

7. ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਧਾਰਾ 340 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਡੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਛੱਜੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਰਾਧੇ ਸ਼ਿਆਮ, (1971) 1 SCC 774 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ:

"7. ... ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਇਕ ਬੁਰਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਬਿਨਾਂ ਉਚਿਤ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਇਸ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਉਦੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਗਲਤੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਅਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਹੈ।"

8. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1982) 1 SCC 466 ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ:

"14. ਇਹ ਧਾਰਾ 199 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਛੱਡਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 199 ਕਿਸੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਮੰਨਾਂਗੇ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਝੂਠੀਆਂ ਹਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਗਈ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਕਥਿਤ ਗਲਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ, ਦੋਵੇਂ ਇੱਕੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸਦੇ ਗਿਆਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਗਲ਼ਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਬੋਝ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਧਾਰਾ 199, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਲਈ ਆਧਾਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ 1 ਚੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਇਮਾਰਤ ਨੰਬਰ 385/2 ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਇਕ ਕਮਰੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਸਾਰੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਕੋ ਇਕ ਅਨੁਮਾਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਕੇਸ ਦੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ

ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਝੂਠ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਉਦੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸੱਚਾਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਜੋ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 199, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਣਗੇ ਬਲਕਿ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਭਾਰੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਤਾਕਤ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਗੁੱਸੇ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਹੈ। ਉਹ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਜੋੜੋ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮਾ 1975 ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਅਟੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

XXXXXX

ਆਰਿਸ਼ ਅਸਗਰ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਫਰੀਦ ਅਹਿਮਦ ਕੁਰੈਸ਼ੀ

9. ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਰ.ਐਸ. ਸੁਜਾਤਾ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2011) 5 SCC 689 (ਪੈਰਾ 15 ਅਤੇ 16 ਤੇ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ:

"18. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ/ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਸਾਧਾਰਣ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਕੁਝ ਲਾਭਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਆਧਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਸਬੂਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਰਫ ਸ਼ੱਕ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਘਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਜੋ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।"

XXXXXX

10. ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਸੁਚੇਤ ਤੌਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਗੈਰ-ਮਹਾਦੋਸ਼ ਯੋਗ ਸਬੂਤਾਂ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਗਲਤ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ

ਗਏ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਟੈਸਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਬੂਤ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਿਤੀ 12.11.2011 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਦੋ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਅਯੋਗ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 30.11.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ ਤੋਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜਿਨਸੀ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਏ ਸਨ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਆਪਣੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਸਿਰਫ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਦੋਵੇਂ ਆਧਾਰ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 340 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 195(1)(b) ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

11. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇ. ਕਰੁਣਾਕਰਨ ਬਨਾਮ ਟੀ.ਵੀ. ਈਚਾਰਾ ਵਾਰੀਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1978) 1 SCC 18 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, 1973 ਦੇ ਅਧਿਆਇ XXVI ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਬਿਆਨ

ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਜਾਂ ਸੁਚੇਤ ਤੌਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ (ਦੇਖੋ ਪੈਰਾ 23 ਅਤੇ 30)। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਇਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਚਾਰ ਸੰਭਵ ਹਨ ਤਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਚੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ (ਪੈਰਾ 26 ਦੇਖੋ)।

XXXXXX

12. ਸਰਵਪੱਲੀ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, 2019 SCC ਆਨਲਾਈਨ SC 51 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਦੇ ਦੋ ਡਾਕਟਰ ਸਨ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਅਤੇ 9 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕਾਲਜ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਅਨੁਕੂਲ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਕਾਲਜ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਝੂਠਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹਨ

ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਸੁਤੰਤਰ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਥਾਰਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕੇਸ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।

13. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਗੋਆ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਜੋਸ ਮਾਰੀਆ ਐਲਬਰਟ ਵੇਲਜ਼ ਉਰਫ ਰਾਬਰਟ ਵੇਲਜ਼, (2018) 11 SCC 659 ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰਾ 34 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 34 ਨੇ ਐਮ. ਐਸ. ਸ਼ੈਰਿਫ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ, AIR 1954 SC 397 ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ "ਸੂਖਮਤਾ" ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸੂਝ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 340 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 340 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਯੋਗ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਪੇਰੂਮਲ ਬਨਾਮ ਜਾਨਕੀ, (2014), 5 SCC 377 ਅਤੇ ਪੈਰਾ 20 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਕੋਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 195 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਅਜਿਹਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

XXXXXX

14. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਐਚ. ਐਸ. ਬੇਦੀ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, 2015 SCC ਆਨਲਾਈਨ Del 9524 ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਝੂਠੇ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

15. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਬਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

16. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।



Prabhat Kiran, Advocate
D/923/2000
Bar Council of Delhi